

Skärpta lagkrav på förebyggande arbete mot avhysningar

Allt fler barn berörs av vräkning. Idag har nio kommuner diskuterat vad som kan göras. Barnombudsmannen och Kronofogden kräver nu lagändringar som skärper kraven på kommunernas förebyggande arbete.

– Det är oroande att trots att det totala antalet vräkningar minskar så fortsätter antalet vräkningar som berör barn att öka. Prognosen för 2011 visar på högre siffror än 2010 som i sin tur var sämre än 2009. Vi måste nu gemensamt i samhället ta krafttag för att bryta den här negativa trenden, säger rikskronofogde Eva Liedström Adler.

Idag har representanter från Borås, Gävle, Landskrona, Luleå, Lund, Nynäshamn, Sundsvall, Västerås och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning i Stockholms stad ägnat en heldag åt att diskutera hur vräkningar av barn kan undvikas. Detta efter att Barnombudsmannen använt sina rättsliga befogenheter och kallat till samtal.

– För ett barn innebär vräkningen att det tvingas bryta upp från hem, skola och kompisar. Många känner också skam över den situation de befinner sig i. Alla vinner på att undvika en vräkning; individerna, hyresvärderna och kommunen som annars måste ordna ett nytt boende åt familjen. Det blir ofta en tillfällig lösning som är både dyrare och sämre, säger barnombudsman Fredrik Malmberg.

Rådgivning ger resultat

I Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning i Stockholms stad finns sedan 2008 ett inarbetat förebyggande arbete med fokus på rådgivning. Det har gett resultat.

– Vi erbjuder råd och stöd för att gå igenom både vardagsekonomin och de skulder familjen har. Det är ett långsiktigt arbete så att situationen inte ska upprepas, säger Eva Marzocchelli Skärvall, budget- och skuldrådgivare i Enskede-Årsta-Vantör.

Deltagarna var överens om att det behövs både förändringar i lagstiftningen och insatser i kommunerna för att nå resultat. Dagens dialog resulterade i följande rekommendationer:

- Kommunerna måste ha en tydlig strategi för att minska antalet barnvräkningar och avsätta resurser för det förebyggande arbetet. Det handlar om att på ett tidigt stadium aktivt söka upp människor som har en hyresskuld för att hjälpa dem att få koll på sin ekonomi.

- Hyresvärdarna bör vara skyldiga att skicka varningsbrev till socialtjänsten direkt när man upptäcker att en barnfamilj inte har betalt sin hyra för att kommunen ska kunna gripa in tidigt.
- Socialtjänsten måste bli bättre på att tala med barn när en familj riskerar att vräkas. För att förstå hur barnet skulle drabbas av en vräkning, men också för att förklara för barnet vad som händer.

Förebyggande insatser måste stå i fokus

Barnombudsmannen och Kronofogden instämmer i kommunernas rekommendationer. Förebyggande insatser måste stå i fokus. Enligt den arbetsgrupp som analyserat frågan på regeringens uppdrag saknar hälften av kommunerna ett bra vräkningsförebyggande arbete. Detta trots att Socialstyrelsen redan 2008 betonade vikten av detta i riktlinjer till kommunerna.

– Nu krävs att regering och riksdag vidtar åtgärder för att vända utvecklingen. Det krävs lagändringar som ställer krav på kommunerna att arbeta förebyggande för att förhindra barnvräkningar, säger barnombudsman Fredrik Malmberg.

Barnombudsmannen och Kronofogden föreslår två lagförändringar:

- En vräkningsbestämmelse bör införas i Socialtjänstlagen som ställer krav på förebyggande åtgärder. Socialtjänsten ska vara skyldig att arbeta uppsökande och förebyggande när en familj med barn riskerar att vräkas.
- För att förebygga vräkningar som berör barn måste socialtjänsten ha möjlighet att säkerställa att hyran betalas direkt till hyresvärderna när en familj får ekonomiskt bistånd. Detta bör tydliggöras i Socialtjänstlagen.

Dialogen har dokumenterats och kommer att skickas till samtliga kommuner i landet.

Presskontakter:

För intervjuer med barnombudsman Fredrik Malmberg, kontakta Catherine Johnsson, pressansvarig 08-692 29 64.

För intervjuer med rikskronofogde Eva Liedström Adler, kontakta Henrik Brånstad, pressekreterare 010-578 98 77.